

22 MAIG 1902

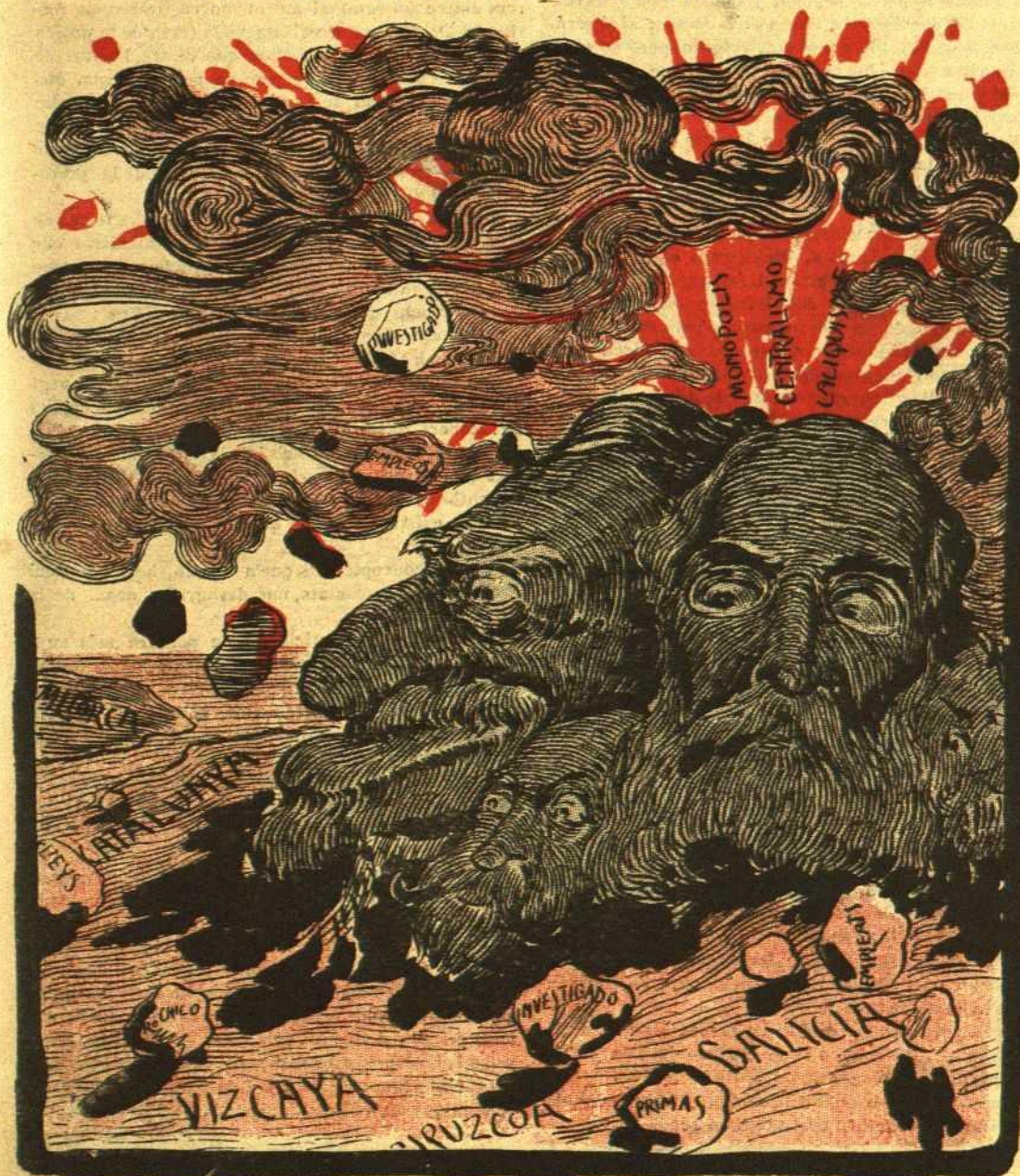
ANY I N.º 21

¡CU-CUT!

Barcelona

Escudellers, 54

EL CRÁTER DEL MONTE IBERO

Trenta mil infelissos a Sant Pere
moriren entre cendras abrusats..
Aquet volcà d'aquí per ara porta
deu milions de cremats.

LUSTIA DE LA BOGADERA

Cavallers, no sé com posar-mhi, perquè estich verda-
derament enlluernat.

Ja sé que'm dirán que qui'm feya escriure dissapte a la nit, havent acabat de donar—com havía donat—un parell de toms per la Rambla, y que bé podia haver esperat l'endemà matí a l'hora de la fresca; aixó serà un bon consell, tot lo que vostés vulguin, però no sé si saben que un servidor no més sab escriure que d'impressió y que, havent de parlar de llums, me calia tenir encara impresionada la retina.

Dich parlar de llums, perquè la nota lluminosa ha sigut potser la única de la setmana, encara que següim quedantnos a las foscas sobre'l perquè de moltes coses.

En fi, no siguem curiosos, perquè a n'aquets temps, al qui més claror demana, molts cops el fan passar per l'ombra y, lo que es pitjor, li fan quedar.

Bueno; déyam d'aixó dels llums, y dirém que d'aquell espatech de llusors no més n'hem tret en clar que represeparán un bon refors en els *dividendos* de *La Catalana* y unas quantas visitas de *plus* pera l'oculista doctor Barraquer de resultas de que haurán quedat molts ninas ressentidas d'aquell devassall llumínich de dissapte y *días subsiguientes*.

Veritat es que n'hi havían alguns que en comptes de donar llum donavan fum, com ho varem comprovar al passar pel carrer del Governador y el carrer Nou de la Rambla y d'altres que semblava que no'ls haguessin mocat de temps, de la mala cara que feyan, com uns de la Rambla de Santa Mónica, però llevat d'aquestas *nebulositats*, ab tots els demés n'hi havia per llogarhi... ulleras fumadas.

Tampoch varen faltar llunátichs, com uns senyors que van a matar horas en una casa de la vora'l Plá de de las Comedias que no'ls va venir de gust adherirse a la idea lluminosa a riscos de fer cremar a n'algú, encara que sembli una paradoxa.

En cambi, hi va haver qui anant com si diguessim a torna jornals d'una baronia, va fer una encesa que ni un altar en día de festa major. Del sens fi de llums d'aquella casa'n quedarà segurament perdurable claror.

Si haguessin retirat com un servidor cap allà a la matinada haurían observat una nota molt curiosa, y era'l tráfeh de las donas a despullar els balcons. Ja's coneixia bé prou que'l Maig fresqueja y que la falta d'una sola pessa de roba al llit, mal fos la de sobre de tot, s'hi havia de notar!

No es que vulguem tenilshi en retret als que aixís obravan, perquè una cosa son las conviccions y l'altre'l perill d'arreglar un encostipat.

Y no volém posar punt sense felicitar coralment als lampistas barceloníns. S'han lluit de debó.

fa passar per catalanista y desde un periódich quinzenal critica la idea de que's dediqui un monument al doctor Robert. Y per aixó de que no'ns está malament la sortida, es que no volém tractarla ab formalitat, perquè si ho probavam ens escaparia'l riure.

Aquest articulista inarticulat troba poch serio erigir un monument que perpetui la memoria del eminent patrici que acaba de finir, perquè... perquè... no'l mereixia prou.

¿Veuen com si que hi ha d'haver de tot? Créguin que a mí ja'm feya mala espina aquesta unanimitat de parers dintre del catalanisme en no regatejar els mérits del Dr. Robert. Precisament la forsa de la nostra causa radica en las varietats que dintre l'unitat de principis s'observa. Discrepém en procediments, discrepém en adopció de formas de govern, discrepém en ideas religiosas, socials y filosóficas, però estém units en lo esencial. ¿Per qué, donchs, no havém de discrepar en lo referent a la importancia de la personalitat del difunt diputat per Barcelona?

Ara, gracias a Deu, ja tenim aquesta nova forma de varietat; ja hi han sis, vuyt, deu mil catalanistas que reconeixen que en Robert era un gran home, y un que diu que li faltavan alguns pams per arribarhi. Els camps, donchs, quedan perfectament dividits.

¿Quin concepte formarán de vosaltres—exclama el dissident ab tó jeremiach,—quin efecte més trist no causarà a tot aquell que al visitar nostra ciutat vegi que primer s'ha aixecat una estatua a un home com el Dr. Robert, que feya quatre anys escassos que s'havia llesat a la defensa dels ideals autonomistas, mentres que, havent mort primer l'il·lustre Pí y Margall y haventhi consagrat més de quaranta anys la seva laboriosa existencia, hagi quedat completament preterit?

¿Y quin concepte vol que'n formin, home de Deu? Que som uns descastats, uns desagrats, uns... de la pell de Satanás.

Ben segur que l'articulista ne portava més anys que'l Dr. Robert de defensar els ideals autonomistas—y els que li portará si té vida, salut y poch disgustos com aquet—y, malgrat aixó, el día que passi a millor vida son molt capassos els cataláns de no dedicarhi cap de monument.

Ab tot, sembla que aixó ho diu ab cert descoratja ment perquè o sinó no apuntaria l'idea de que ja sab que tant si s'hi oposa com no, el projecte's portará a cap.

¿Qui sab, home? No's desanimi; vosté fassi propaganda en aquet sentit y potser s'hi arribi a sortir ab la seva. La constancia pot molt y la gota d'aigua séguida arriba a foradar la pedra.

Ara, respecte a n'alló de que "tothom te'l dever de exposar sa lleal opinió y sostenirla ab enteresa encar que s'hagi d'anar contra la corrent," rebaixin una mica perquè, si aixó fos cert, no'ns estariam d'exposar y sostenir la que vosté'ns mereix, com ens en estém ara perquè'l fariam enfadar y ja hem dit abans que reconeixem que dintre'l catalanisme hi ha d'haver de tot.

LLEIXIU

¿Saben qué'ls dich? Que al mon hi ha d'haver de tot o sinó l'obra de Deu no hauria sigut complerta. Per aquesta rahó no'ns está malament un estirabot que árem llegir l'altre día d'un subjecte que *a la cuenta's*

LA GENTE DE COLETA

—Vaja, no m'agrada la gent de quí. Aixó de la coleta no'm va,
—Jo també soch enemich de la *gente de coleta*.

DEL NOSTRE CORRESPONSAL

Madrid, 20

Lleixiu amigo: Decia en mi misiba primera, que en la carta benidera te haria la relación dels festegos estupendos que a n'aquí s'han celebrado y que m'han proporsionado la mar de dibertizión.

Dispénsame si te escribo en la abla castellana, pero por una semana no te vendrá pas de aquí, y como que te conosco porque e podido tratarte, sé que no has de graviarte ni de enfadarte con mí.

Sabrás que e encontrao dispa pero estoí aborresido: no más me dan que cosido por comer y por senar.

—Oyga uté zo morrá. ¿Que tiuté que decí de la ente e coleta?

—Escolti... so patata, y a vosté qui'l fa ficar allá ahont no'l demanan?
¿Qu'es xino vosté?
—¡¡¡...!!!

Els garbanzos me gustaban pero tantos me'n han dado que al últim me'n he atipado y no me'ls puedo empasar.

Garbanzos por la mañana, el medio día garbanzos, y no bayas con romanzos, que no te quieren oír, porque aquí las dispeceras están cargadas de agallas y si por caso no callas t'expones a resibir.

Por esto m'he asido el cargo de quitar mucha pasiencia, que ya sé por experiencia estas cosas lo que son. Te amoínas y disgustas tratando con esta gente, la salut se te arresiente y te bas cap al cajón.

Las fiestas son de primera y de aquello más ermosas; no et puedes pensar las cosas qu'aquí se han llegado a ber. Carreras y esposiciones, grandes funsiones teatrales y concursos de animales y hasta el Barón de Viver.

No se puede dar un paso, hay miles de forasteros y una pila d'extrangeros que no te degan andar,

y, en fin, todo está tan lleno que a dentro los hospitales no hi caben tantos males y los habrán de cerrar.

Se han guarnesido las calles de la coronada Billa, con flecos y cadenilla, ¿sabes? d'estas de papel. Han ponido legardajos arriba de los balcones y banderas y pandones qu'esto parese un bergel.

Las fiestas de San Isidro han salido de primera. Quien no a bisto la *Padrera* no sabe qu'es disrotar. En medio de aquellas iervas, te encuentras a cada paso con un Doys tendido al raso porque no's puede aguantar.

Tienes de andar con cuidado porque hay mu. hos timadores y todos estos señores

están buscando que acer. Si te olbidas un memento, mira, ya te an arreglado y puedes un cop robado gritar uevos á bender.

Si llamas la policía con objeto de exclamarte, no quieren pas escucharte estos Pelaez de aquí. Como que eres de provincias se aogan á haserte caso y si no callas, de paso asta se burlan de tí.

No estrañes que no te hable un poco más de estas fiestas, porque con las cosas estas uno no hi puede reir. T'embolica un poquito pensando que no ay cuidado y un golpe estás enredado no sabes como salir.

Recados als companeros. Procura ser comedido qu'este tiempo maldecido tal bes ya mejorará. Os recomiendo muy ojo de no dar ningún mal paso, y os enbía un fuerte abraço buestro amigo,

K. O. K.

El Joch

Desitjant saber d'una manera certa y precisa si's donava compliment a las ordres del senyor Governador sobre'l joch, encarregarem a nostre actiu *reporter* Pep Roch, que fes una visita a las diferentes associacions de la nostra ciutat pera esbrinar fins a quin punt eran acatadas aquestas ordres. El resultat de l'informació es el següent:

- Círcol del Liceo*.—Jugan a senyors.
- Círcol Ecuestre*.—A cavall fort.
- Veloz Club*.—A damas.
- Círcol Artístich*.—De tant en tant a la sardana.
- Ateneu*.—A res; per ara están molt ensopits.
- Foment*.—A comprar y vendre.
- Económica*.—Ja fá uns quants anys que'ls joves, pujan a cavall dels vells.
- Institut de Sant Isidro*.—A fer pessebres.
- Excursionista*.—A endevinallas (1).
- Círcol militar*.—Al quinto.
- Club de regatas*.—A mariners.
- Juventut católica*.—A capellas.
- Lliga regionalista*.—No hi há joch que no guanyin.
- Círcol Conservador*.—No jugan; fá un parell d'anys que no tenen humor per res.
- Círcol Fusionista*.—Al burro.
- Fusió republicana*.—A amagar l'ou.

PEP ROCH

Quadros de casa

Al carrer del Marqués del Duero

No hi há casi cap barceloní que no conegui l'aspecte original y pintoresch que'ls diumenges a la tarde presenta el tros de carrer del Marqués del Duero, entre'ls

(1) Per evitar explicacions debém recordar que ¡Cu-cut! sempre está de broma. Justament las conferencias del senyor Serra, que han donat lloch a lo que diém, constitueixen un treball de valde y de mérit positiu.

de Sant Pau y'l Nou de la Rambla. Una inmensa gentada s'apilota devant dels barracóns de cinematógrafos, putxinel·lis, subastas, caballets, barberías a 10 céntims y teatres de pantomima; y homes y donas, xichs y grans, van y venen entre'ls crits de reclám, las veus dels venedors de rosquillas y la fortor del oli dels que fregeixen bunyols. ¿Que no heu vist tal espectacle? Donchs vos declaro personas de mal gust y dignes d'ensopiment perpétuu.

Cap allí es ahont van a parar la senyora Antonia del carrer de Ponent; la Carmeta, filla seva, de 18 anys ben aprofitats, verdader tipo de la noya barcelonina, aixirida y maca, y ab aquell aire un xich de senyor que tan bé li fa lluir la roba que porta; en Lluiset, germá de l'anterior, noy de 8 anys que encara va a estudi, y en Manel, fadrí ebanista que fa l'amor a la Carmeta ab el consentiment dels seus pares. Perque la noya també té pare, sinó que aquet passa las tardes dels diumenges fent el dómino ab alguns companys al café de la "Unión Recreativa Familiar."

A una barraca en que hi há instalat un cinematógrafo, un anunciante s'esgargamella fent el reclám del espectacle.

L'anunciant: ¡Vayan pasando, señores! Per 10 céntims veurán un espectáculo único en su clase en toda España. La gran pantomima dramática "Cristóbal Colón" por el sin rival pierrot Cartró. Y pel mateix preu bonichs quadros de cinematógrafo, lo millor que s'ha vist al estranger, con un bonito quadro de regalo en colores, la "Danza del Fuego." ¡Y tot per 10 céntims! ¡Ahora va á dar principio á la función! ¡Afanyarse, señores! ¡Ahora, ahora, ahora!..

(Cop de campana y esgarriñosos grinyols d'una orga desgavellada).

En Lluiset: ¡Entremhi, mama!

La mare: Si, ara hi corro.

En Lluiset: ¡Son deu céntims!

La mare: Però nosaltres som quatre, quaranta céntims. Si ton pare després ho sabfa, ja'ns podíam amansir. Ja sabs lo que'ns diu sempre; res de gastar, que lo que s'estalvía's té.

(En Lluiset, a qui se n'hi van els ulls darrera aquella gran tela pintada en que hi há un Colón tot encarat fent acció de clavar una bandera al cap d'uns indios que semblan barras de xocolata, dona una significativa llambregada a n'en Manel).

En Manel: Be, vaja, entremhi, ja pago jo.

La mare: ¡Ay, y que'n saben poch de fer economías els joves d'avuy en díal!

La Carmeta: Paguém la mitat cada hù.

La mare: ¿Y si anessim a veure aquella barraca d'allà? Crech que hi ensenyan un tiburón.

En Lluiset: No, no; aném a veure Colón.

La Carmeta: ¡Oy, y aquella barracotal... feya una fortor d'oli que tapa'ls esperits.

L'anunciant: En este momento va á dar principio á la función... ¡Vayan entrando, señores!..

En Manel: Apa, no'ns hi pensém més, entrém.

El local está atapatit de gent. El fum del cigarros forma un núvol tan espés, que las bombetas eléctricas brillan ab llum esmortuída. Las conversas en veu alta forman un burgit marejador. En Manel y la Carmeta seuen de costat, y molt prompte, engrescats ab sa conversa, tot lo demás els desapareix de la vista.

Una veu: ¿Encara no?

Un'altra: Calla, que esperan l'arcalde.

SERENITATS

AU!! DON JOAN SOM LAS 4, AB-
PERMIS DE VOSTÈ

Y DONCHS QUE HA TINGUT?
A VOSTÈ JA LI PUCH DIR PERQUÈ ES DE LA
FAMILIA.... ES MORT!

CALMA SENYORS: PASSIN COM, JO TINGUIN SERENITAT

LAA...AS!!.....DE COO.PA!!!

SERENO..QUINA HORA ES?
ESPERÈUS QUE CANTARÉ

Passa una llarga estona. Picaments de mans, xiulets, crits.

Un graciós: Apa, que se'm refredan las monjetas.

Més crits y més xiulets. Al últim, sona un timbre, s'il·lumina l'esquifit escenari, y per fi s'aixeca el teló, però perquè s'aixequi del tot es necessari que hi donguin mitja dotzena de fortas estrevadas. L'home que tira'l teló queda al mitg del escenari tot enrotllant la corda.

Una ven: ¡Que baile!

Altra ven: ¡Fuera!

El graciós: ¿Que sou en Colón, vos?

Comensa la pantomima. Surten dos individus vestits de noble, l'un del segle XIV, l'altre del XVIII y comensan a parlar-se ab signos.

La Carmeta: No sé que es tot aixó. ¿Que'ls enténs?

En Manel: ¡Jo? ni mica. Aixó de las pantomimas m'ha semblat sempre una bestiesa.

La mare: ¡Ay, ay! jo'm pensava que a n'els reys se'ls besava la mà!

Un republicà: No'n fassi cas. Colón era un gran demòcrata y no estava per compliments.

Surt un frare, que camina ab gran pausa, y acota'l cap mirant sempre de reüll, com si tingués por de que li sortissin atracadors de trascantó.

El republicà: ¡Maliatsiga!...

Un trinxeraire: ¡Fora aquet frarel!

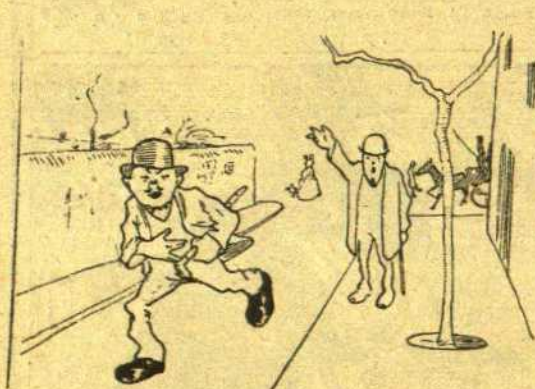
Un home: ¿Y qué diuen? jo no'ls entench aquet dimoni de signos. Més m'estimo anar al *Eldorado*.

Un altre: ¡Y tan clar com es! Miréu, ¡veyéu com Colón fa un rotllo ab las mans? Donchs vol dir que donarà la volta al mon.

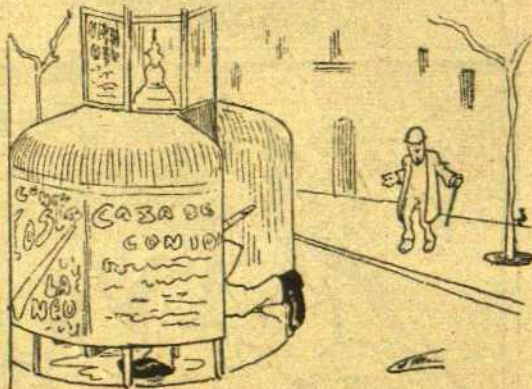
El graciós: Em pensava que deya que volia comprar una galleda.

El republicà: Miréu, miréu; ara'l frare diu a n'el rey que Colón es boig.

CASTELLANISME

—¿Ahont va, don Just, tant cremat?
—Perdoni, tinch molta pressa
y no'm puch entretenir,
perque es qüestió de *retreta*.

—¿De *retreta* a quarts de dotze?
Jo'm creya que era a la nit.
¡!!!...!!! Vaja, costan molt d'entendre
aquestos termes tan *fin*s.

La Carmeta: ¿Y donchs, per que has volgut entrarhi?

En Manel (afalagador): Dona, per estar al costat teu un ratet més. ¿No veus que ja'ns en anavam cap a casa?

Tendra mirada per part de la Carmeta.

Una dona: ¡Ay, ay! en aquet palacio no hi há cap moble ni cap cadira.

El graciós: Es que fregavan el pis y'ls han portat a la sala del costat.

Un mal geni: ¡Calléu!

El graciós: Ah, si; calléu que no se sent.

Surten els Reys Catòlics; don Fernando sembla una sota d'oros, y donya Isabel porta un gran manto de pells y un pentinat com els d'ara.

Una noya: ¡Ay filla! ¡que es preciós!

En Manel: ¿T'agradaria anar vestida com aquesta?

La Carmeta: Noy, jo no soch pas reina.

En Manel: Si dona, ets reina del meu cor.

Altra miradeta indescriptible.

Surt Colón, y ab gran desenfado sen va cap als Reys Catòlics, els allarga la mà y tots encaixan amistosament.

Un que va als meetings: El clero sempre ha sigut un obstacle pel progrés.

En Manel: Donchs l'istoria diu que si no haguessin sigut els frares de la Rábida, Colón no hauria pas pogut fer res.

El dels meetings: Els llibres son uns embustersos. Aquí, aquí es ahont se veu la realitat de la cosa. Si haguesseu anat com jo a n'els meetings...

En Manel: ¿A qué? ¿A sentir al *amigo del pueblo*?

El dels meetings: ¡Devéu ser dels que llegeixen ¡Cu-Cut! vos!...

En Manel: ¿Y si ho fos, qué?

El dels meetings (un xich encongit): Res, home, res... tot es broma.

La Carmeta (suplicant): ¡Apa, tu, no armis qüestions aquí... ¿No veus que fa cara de pinxo, aquet?

El mal geni: ¡¡Calléu!!

Surt el Pierrot. Aplaudiments. Va ab la cara enfarinada y vesteix de patge del segle XVII, ab unas terribles botas ab gomas y tirants. S'encara ab el frare y li dirigeix un rengle de gestos que deuen ser molt eloqüents perque el públich intelligent está en tensió in-

MARINA

Passeig Nacional

Al ver.. en la inmensa llanura del mar
¡Ay...! Aquets alts y baixos ab tants entrebanchs
Els pobres que tinguin d'anà a *pendre banys*
mes val que no hi va... gin.....
perque *pendràn mal*.

(A can Guardia venen la música)

descriptible, badant mitg pam de boca y obrint uns ulls com unas taronjas. Pera donar més energia a la frase, el Pierrot es dona furiosos cops al pit y copeja ab rabia las taulas ab els peus. El terratrèmol es espantós; tot l'escenari trontolla y s'ompla de pols. Estalla una tempestat de *bravos* y aplaudiments.

Un jove: ¡Renoy que ho ha aixafat bé...

El graciós: Ja ho crech que ho aixafa... ¿no heu vist las sabatadas que donava?

La mare: ¿Y qué deuen volguer dir aquets cops de peu?

En Manel: Potser vol dir que ha tingut qüestions ab el sabater.

El mal geni: ¡¡Calléu!

Surten una colla d'indios americans, destenyits y calsats ab borceguins d'ullets.

En Lluïset: ¡Ay, ay, van calsats! y a las láminas de la geografia que passém a casa don Celedonio, van descalsos.

El dels meetings: Els salvatges també coneixian la solidaritat y el progrés.

El Pierrot lliga a un dels salvatges pel coll y el fa ballar a tall d'os.

La Carmeta: ¿Qué deu significar aixó?

El graciós: Aixó vol dir que aquet es un profeta y que ab el temps diu que hi haurá el carretó dels gossos.

Surt un barco. Colón desembarca, tot caminant per sobre las onadas.

Un home: Alsa, alsa, camina per sobre l'aigua.

Un altre: No miris prim, home, que total son deu céntims.

El mal geni: ¡¡Calléu!

L'escena es converteix en una presó. Colón está assegut assobre un sach de palla. Entra'l frare y Colón li pregunta alguna cosa, a lo que l'altre li respón que sí y que nó ab el cap, y un gesto ab las mans com si capdellés fil.

Un home: Tot sovint ho fan aixó ab las mans, com si capdellessin. ¿Qué deu volguer dir aixó?

El graciós: Es que donan fil al públich.

Colón cau en basca y's mor. El pierrot es desespera, dona un altre rengle de cops de peus a las taulas y per fi planta una gran plantofada al frare. Cau el teló, *bravos*, aplaudiments y gran cridoria.

Una dona: M'ha agradat molt.

Un home: ¿Y vos ho entenéu tot aixó?

La dona: No hi entench res, però em sembla que ho tan molt bé.

Els quadros del cinematógrafo engrescan a tothom, sobre tot alló d'aquell que's talla el cap y'l converteix en una olla.

EXPLOTANT LAS CIRCUNSTANCIAS

—¿Faltan cotxes a Madrid?
Donchs are ha arribat el día
de poder tréurem de sobre
tota aquesta cotxeria.

Al sortir, la senyora Antonia y demás sen van a casa, convenint en no dir res perquè'l pare no s'enteri de que han gastat diners. Però a taula a n'en Lluïset, que encara està enlluernat ab las cossas que engegava el Pierrot, se li escapa el parlar "de la funció que han vist".

El pare: ¿Es a dir, que ja heu hagut de malgastar diners?

La mare (confosa): Total vint céntims; en Manelet ha pagat els altres vint.

La Carmeta (mimosa): ¡Y bé, papa!, per las diversions que tenim nosaltres...

El pare (interiorment): Es cert; la pobre familia no's pot divertir gaire. Però potser convingui fer un rich el serio, perquè...

Mes tot acaba en pau, perquè son gent de bon cor.

PERE BEXAREU

ESpanya EN EL SIGLE XX

Després de la "corrida"

Ha sigut una tarde de primera ab un sol tan brillant que enlluernava; dins la Plassa la gent s'esmicolava, no hi havia un sol lloch a la barrera.

Hem tingut una festa verdadera, matant el *Guinapazo*, que alternava ab l'espasa famós, el *Mala-baba*, que es home de valor y sanch torera.

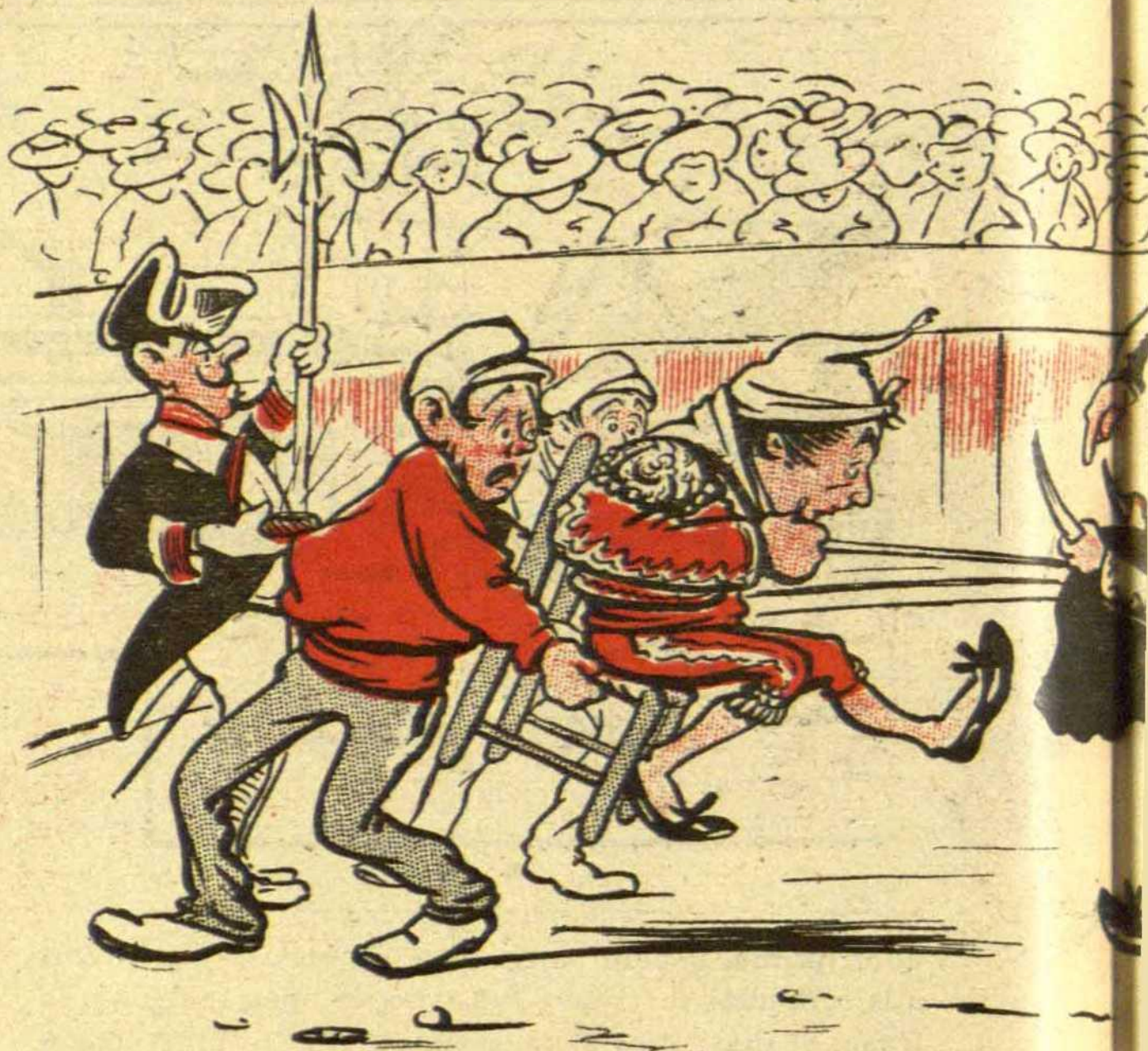
Hi ha hagut gresca infernal y garrotadas ab crits de *¡no lo entiende!* *¡farolero!* xibarri, cops de puny y esgarrapadas.

En fi, per lo que he vist, jo considero que tardes com aquesta, son comptadas... ¡Han mort trenta cavalls... y algún torero!

LI. M. y C.

Vina aquí, Fradalico, y no t'emboliquis ab els japonesos, que't passará lo que a mi; tú y jo sols enteném ab gent de quia, o siga ab género chico.

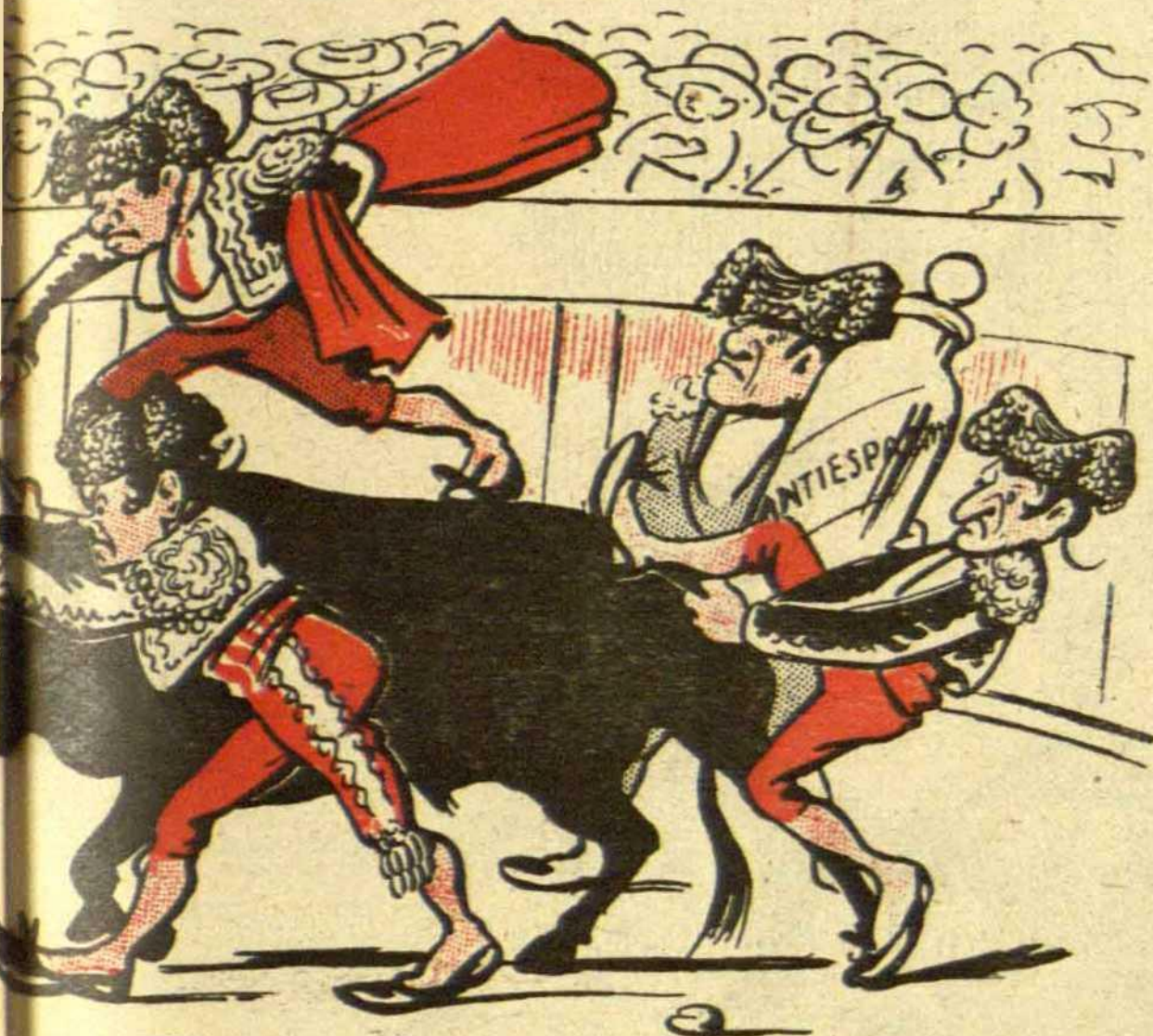
—Mazzantini se ha mostrado altamente agradecido al cuidado de S. regia, aunque tenga que meterme otra vez en la cama.,,

¡No'n deuen estar poch de contents en Jordá y en Costa! Figureus que, segóns sembla, feya algún temps que'l francés se'ls rovellava (may l'han tingut gaire ben esmolat) y no sabían com pescarsho pera practicarlo una mica. Afortunadament en Coll — el gran Coll y Rataflutis — ens ha portat una companyia francesa de declamació, que pot anar d'alló més y de la que's reñan els malmetedors de *Magda* pera recóbrar el francés que han perdut d'ensá que, veyent que ningú las hi representava, han deixat de fer traduccions.

Endemés si, el simpátich Pere Coll ha gestionat la vinguda de la companyia y li hem d'estar agraits, ja que ab els pochos días que fa que aquells artistes actúan al Principal, ens han donat representacions interessants a tot serho, fentnos conèixer obras veritablement notables, entre las que mereix especial menció la de Mr. Brioux "*La Robe Rouge*," en la que's posan de manifest las ridiculesas y els disbarats de la justicia menuda francesa, aixís com las ilegalitats degudas al imperi del caciquisme, que a la cuenta a Fransa está també molt extés, cosa que succeeix segóns sembla en molts paissos.

Quan un veu l'obra de Mr. Brioux se queda tot admirat de pensar que certas injusticias puguin ser comesas fins pels mateixos encarregats de la justicia. Ab tot, semblant admiració no té res d'estrany. ¡Estém

S. M. y ha dicho: "Por poco que pueda torearé el día de la corrida

tan ben servits, nosaltres, en coses de justícia! ¿Oy que sí?

Deixantnos de filosofías, pot dirse que "La Robe Rouge" es una de las millors obras que ha produït el modern teatre francès, sent ben mereixedora del premi que va donarli l'Academia francesa. De manera que estém del tot conformes ab el parer de la docta corporació.

¡Y després encara dirán que tot ho reventém!

El llegidor: Y ho dirán ab rahó, porque sempre noto que ho fan.

En Violet: Perqué sempre s'estrenan coses neulas.

—Lo que ha de dir vosté es que no més li agradan las coses de fora casa.

—Errada. Justament avuy haig de parlar d'un drama nou, original d'un autor catalá, que pot anar forsa. Me refereixo a "Sol-ixent", original del Sr. Pous y Pagés, estrenat l'altre día a Romea.

—¿Alló li agrada? Justament se tracta d'un assumpto més vell que l'anar a peu y més gastat que uns sabatots de carter.

—Peró es tractat d'una manera nova, ab coneixement de l'escena, sense apelar a recursos declamatoris y fent gala d'una sobrietat impropia d'un autor que, com el senyor Pous, dona al teatre la seva primera obra.

—Potser si que hi há alguna cosa d'aixó, però no pas per entusiasmarshi.

—Poch a poch: ningú s'hi entusiasma. Lo únich que li dich es que pot anar.

—Si es aixís, callo.

—Donchs jo també.

VIROLET

No, no, no y sempre no;
si vas feta un garró
y de lluny ja apestas,
¿cóm me pots agradar
tenint jo un paladar
dels que no'n corren?

Jamay me tentarás:
inútil es quant las;
la teva *lavia*
es filla del despit,
causada pel neguit
d'esser soltera.

¡No't passen pas els anys!
Si fent mals avaranys
n'has viscut trenta,
ara'n pots ben passar
a no molt llarch contar
fins a vuytanta.

No, no, no y sempre no,
ni fent el ploricó
m'hi farás caure,
no'n vull de trastos vells
ni génits a rampells
¡sach de malícia!

Tas galdas a sachóns
semblan butifarróns
d'arrós y ceba,
y d'aixó encara ray!
pro com no't rentas may
y vas greixosa,
resultas per ton mal
algo des-comuna-l,
y mal t'empolvis,
lletja sempre serás,
fástich sempre farás,
per ara... y sempre.

Déixam, donchs, en repós,
no'm vinguis més fent l'os
y prous recados,
no't vull, ja t'ho tinch dit,
no't donguis més neguit
¡vull morir verge!

Si'l matrimoni es creu,
ab tu, no ajudant Deu,
fora un Calvari,
y vaja, prous rahóns,
no haventhi patacóns
pescar galans minyóns
es feina inútil.

J. ABRIL VIRGILI.

ELS REPRESENTANTS

Uns es portan policia,—altres portan el butxi.
Es alló que diu el ditxo:—*si vols está ben servit...*

INCONSECUENCIAS HUMANAS

Plors, gемеchs, desolació,
quan se'l porta al sacrifici,

Delicadesas

L'autor de *Els Jochs Florals de Canprosa* no va tenir en compte, entre moltes altres coses, al escriure aquell gastament d'humorisme cínich, alló d'*escripta manent*, donchs de lo contrari, per més que a n'en Rusiñol no hi há ningú que'l guanyi en *frescura*... a la modernista, no creyém que per sol gust, hagués volgut posarse en contradicció a sí mateix.

El senyor Rusiñol — com déyam — no's devia recordar que l'any 1896 va ser president del Jurat del Certámen literari organitzat pel Casino de Granollers, y que com a tal va fer un discurs en l'acte de la distribució de premis, quins conceptes son tan diferents dels exposats en el seu desguitarrament teatral, que, una de dugas: o va mentir allavors fent combregar ab rodas de molí al públich, o ha mentit ara combreganthi ell mateix.

Y pera que vegin ab quanta rahó podém plantejar aquest dilema, transcriurém els fragments del esmentat discurs que més valor tinguin com a pessas de convicció.

Ara va:

"Cada vegada que veig anunciat un nou certámen en alguna població de Catalunya, em fa l'efecte de que'l poble de la nostra terra, cansat de la jornada y deixant las einas del treball prop de las garbas, en el repós d'un cap al tart de somnis, s'escolta un moment per dintre y sent al seu esperit que li demana un xich

més que'l fruit d'or tancat dintre l'espiga, se sent que li demana un alé de poesia que l'enlairi del terrós, una cansó que li brodi'l son de somnis y, bressantlo, l'acompanyi a passar las negrenças fangueras de la terra".

Entenguís bé; aqueix efecte a n'en Rusiñol li fa *cada vegada*, es a dir: que no distingeix entre Jochs Florals de Canprosa y de Canvers.

¿Que en aquets certámens es premian devegadas poesias que no arriban a la mida y que precisament aixó es lo que ha volgut atacar don Santiago? En bona hora si no hagués escrit aquet parrafet:

"Las flors que surten d'aquets nostres certámens, molts cops son modestíssimas: son floretas de bosch puntejant entre'l vert de la molsa, poncellas mitg obertas, guspiras de colors malaltissos; molts cops son flors d'esquerda de roca portant l'aspre perfúm de las altas montanyas; algunas son esclat de bellesa plena de foch y de vida; altrás tenen l'aroma donat de mans de dona; y unas y altrás, *TOTAS*, las de camp y de jardí, las de bosch y las de ombrácul, *TOTAS* SERVEIXEN, ab sos cants de color y sas llágrimas de rosada, a florir l'ample serra y a ENNOBLIR EL NOSTRE POBLE DE LA NOBLESA DE L'ÁNIMA."

La verdadera significació d'aquets certámens, ridiculizada per don Santiago Rusiñol en *Els Jochs Florals de Canprosa*, la encomia el president del Certámen de Granollers en els següents termes:

"Ab aquestas senzillas festas son molts els que senten rimats per primera vegada els somnis entrevistos

INCONSECUENCIAS HUMANAS

peró a taula l'endemà
tot es gatzara y bullici.

y esboirats sense que sen donin compte, las llums de l'alba, els colors de la posta, els ays del sentiment y els batements de l'amor traduïts a la paraula; son molts que per primera vegada saben lo que es poesia, senten l'aire de l'Art, s'adonan de que hi há una vida espiritual darrera de la miserable prosa; son molts que a la sola veu del poeta senten ansias de quelcom desconegut, alas que'ls portan a regions misteriosas; son molts que en aquet dia resan per primera vegada a l'any, y sa oració s'encamina a las fibras vibrants ahontremola'l foch sant de la poesia."

A seguit mateix el senyor Rusiñol apostrofa al autor de *Els Jochs Florals de Canprosa*:

"Deixeu que's burlin d'ella (de la Poesia) els pobres filisteus; deixeu que'ls ensopits de cervell y els que penjan el cor en el collar del vedell del temple del negoci, somriuguin bestialment de las nostras festas."

"Vosaltres, oh poetes! teniu per lema a la bandera LAS TRES COSAS MÉS SANTAS: L'AMOR, LA FE Y LA PATRIA."

Ridiculizadas per en Rusiñol per boca del president del jurat de *Els Jochs Florals de Canprosa*.

"Aquestas taulas, que son las lleys del cor, llegat dels nostres poetes, TENIM D'ESTRENYELAS Y ENLAIRARLAS TANT AMUNT COM PUGUIN LAS NOSTRAS FORSAS."

No's pot negar que en Rusiñol predica ab l'exemple.

Y renunciém a seguir transcribint fragments del esmentat discurs perque ab els apuntats n'hi há prou y massa pera que tothom pugui ferse càrrech de la conseqüencia del autor de *Els Jochs Florals de Canprosa*.

La Companyia de la *Legua Republicana*, dirigida pels tres caps de casa Lerroux, Blasco y Soriano, que va per aquets mons de Deu, o deixats de la má de Deu, ha fet a Córdoba una gran conquista que segurament decidirá abans de gaire el triomf de la República.

Vegin la forma ab que *La Publicidad* dona compte de tan fausto acontecimiento:

"Se reciben despachos de Andalucía comunicando que los diputados republicanos son objeto de continuas ovaciones.

"Ultimamente ha tenido lugar un meeting en Córdoba.

"Asistió numerosa concurrencia, entre la que figuraba el aplaudido exespada *Guerrita*.

"Este aplaudió mucho a los oradores.

"Interrogado por un periodista, dijo Rafael II:

"Mu bien cuanto han dicho estos señores. Es la pura verdad. Para que la cosa marche hacen falta muchos capotazos *pd echar d esa gentuza*.

"Guerrita, entusiasmado, quería saludar a los diputados republicanos, pero no pudo hacerlo por haber salido éstos por otra puerta a fin de evitar manifestaciones."

"Eh? ¿Qué'ls en sembla? D'aquí endavant el gorro frigi d'aquella matrona tan revinguda será substituït per una montera, y si l'Avila no s'hi conforma será expulsat del partit.

Nosaltres encara tenim esperansas de veure a n'en *Guerrita* demócrata y a n'en *Mazzantini* aristócrata, que aquets dias també s'ha significat, però a favor de

LA RESISTENCIA DEL VIADUCTE DE SEGOVIA

la Monarquía, disputantse un acta de diputat pel districte de Toro.

Del periódich socialista *La Guerra Social*:

"El Sr. Lerroux, cabeza parlante de la Federación Revolucionaria de los cuatro, se encuentra en Andalucía.

La campaña de este eminente repúblico está á punto de dar fruto revolucionario.

A su paso por las poblaciones andaluzas es objeto de una gloriosa coronación por parte de los accionistas de la riquísima mina cuyos rendimientos han sacado de su pobreza á millares de obreros.

Los cuales acuden agradecidos á pedir al gran Lerroux los réditos de las acciones."

Del mateix periódich, que, segons se veu, está en el secret de moltes coses que desde fa temps ja no son secret pera ningú:

"A propósito de la detención de Bonafulla, decía un cocher de tranvía:

"No lo entiendo. Días atrás llevaba un traje regular. Después le ví con un buen terno. El viernes estaba en Manresa y ayer fué detenido otra vez en nuestro local. ¿De dónde salen las misas?"

¡Hombre, no hable usted de misas tratándose de Bonafulla! ¿No sabe usted que es ateo?"

"Pues ateo y todo, para mantenerse necesita de misas, de pesetas, y yo no sé de qué vive ni á qué trabajo se dedica."

Pues vive de comer, seguramente. Y se ocupa en las tareas de la propaganda.

Por eso no descansa un momento y ha ido á Manresa á levantar el espíritu libertario, aprovechando la estancia del ministro de Agricultura."

No fem comentaris pera no incorre en repeticions.

¡Tira peixet! ¡Ara si que compreném el perquè d'aquellas lluminarias de la Diputació!

Als fondos provincials els hi costa un grapat de mils pessetas, però a n'en Romeu li ha valgut un ascens. De baró l'han apujat a marqués.

¡D'aixó si que sen diu pescar a l'encesa!

Els joves catalanistas senyors Mariné, Sal y Riera, condemnats pel Consell de Guerra, han sigut indultats pel Rey.

¡D'aixó si que pot dirsen una gracial!

La Publicidad ha descobert que la bandera catalana no existeix ni ha existit may; que vé a ser, com si diguessim, un merlot blanc del que sempre sen parla però ningú n'ha vist un sol exemplar.

Aquest grrran descobriment determinarà ab tota seguritat la mort del catalanisme, porque quan una causa ha de plegar la bandera, es lo mateix que dir que plega el ram.

¡Vegin si n'ha estat de senzill exterminar als catalanistas! Lo que no han conseguit els Goversns ab suspensions de garantías, estats de siti, lleys de represió, etcétera, etc., ho ha lograt *La Publicidad* ab una columna de lletra del vuit.

Lo més graciós del cas son els fonaments en que l'articulista apoya la no existencia de la bandera catalana. Diu que constituent Nort-América una federació, no té més que una bandera única.

Permetins l'erudit, però aquesta afirmació feta

—Lo siento mucho, *cabayero*, pero el puente no resistiría un peso como el suyo. Excede veinte kilos del reglamentario.

sense descalsarse, es una SOLEMNE BURRADA. Els nort-americans no solzament tenen una bandera general, sinó que cada Estat compta ab la seva, ab el ben entés de que son oficials y obligatorias dintre'ls respectius exércits, y las portan en campanya, com ha succeït a Filipinas.

Recomaném al autor del article per una cátedra d'Historia quan triomfi la República.

Aixó d'América sembla que sen va en orris. Tot son terratrémols y volcans y sotragadas.

Els geólechs cercan las causas de semblants terrabastalls però no'n saben treure l'entrellat.

Sembla que la cosa ha estat deguda a l'arribada al gran continent de la darrera obra den Pompeyus Gener *Leyendas de amor*, publicada expresament, segons compta ell mateix en el prólech, *porque de América se lo pedían*.

Al embotellat en cap, aquell del *ceceo*, n'hi ha passat una com un cove.

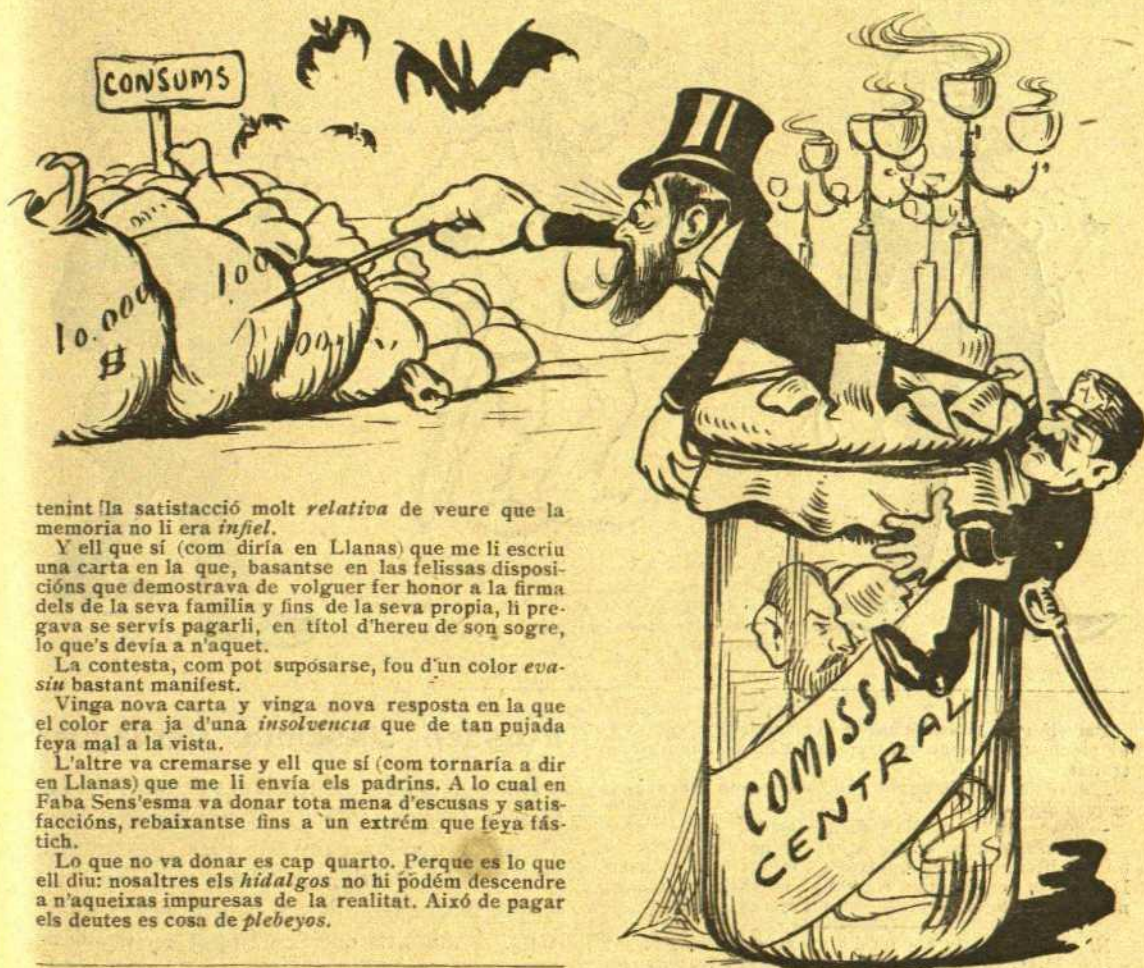
Trobantse celebrant una junta d'advocats ab un confrare seu, incidentalment sortí a parlar del caràcter dels catalans, posantlos com un drap brut, donchs d'egoistas, d'escanya pobres y de adoradores del becerro de oro no'ls en deixava.

Son gent, deya, que no afluixa la mosca ni per salvar als individus de la seva familia. Y aixó puch jo censurarho ab veu molt alta, donchs plé d'aquet sentiment que a n'ells els falta, jo pel decoro de la meva al menos m'hi gastat 60.000 duros.

A tot aixó el sen interlocutor anava recordant una certa documentació referent al sen sogre que aquet tenia arreconada desde llarch temps en la pila que podriam dirne de la *insolvencia*. Consistia dita documentació en una serie de crèdits per cobrar, presentats diferents vegades, ab mica d'èxit, al pare de dit embotellat, alguns dels quals portaven ademés la firma d'aquet darrer, anant també acompanyats de cartes en las que sen declarava solidari.

Resultat: que al arribar dit interlocutor a casa seva li faltá temps per comprobar la certitut de sa sospita,

MURMURACIONS

tenint la satisfacció molt *relativa* de veure que la memòria no li era *infel*.

Y ell que sí (com diria en Llanas) que me li escrigu una carta en la que, basant-se en les felissas disposicions que demostrava de volguer fer honor a la firma dels de la seva família y fins de la seva propia, li pregava se servis pagarli, en títol d'hereu de son sogre, lo que's devia a n'aquet.

La contesta, com pot suposarse, fou d'un color *evasiu* bastant manifest.

Vinga nova carta y vinga nova resposta en la que el color era ja d'una *insolvença* que de tan pujada feya mal a la vista.

L'altre va cremarse y ell que sí (com tornaria a dir en Llanas) que me li envia els padrins. A lo qual en Faba Sens'esma va donar tota mena d'escusas y satisfaccions, rebaixant-se fins a un extrém que feya fàstich.

Lo que no va donar es cap quarto. Perque es lo que ell diu: nosaltres els *hidalgos* no hi pòdem descendre a n'aqueixas impuresas de la realitat. Aixó de pagar els deutes es cosa de *plebeyos*.

JOSEPH PARERA

Notable caricaturista mort el prop passat dijous.

*Dicen que dicen que han dicho
que un regidó embotellat
vol rompre'l paper d'estrassa
y en altre lloch fer forat.*

En Doys, envollat en el manto de la dignidad, desprecia a ¡Cu-Cut! renunciando a llegirlo.

Aixís al menos resulta d'una suposada contestació a una carta en la que figura que l'autor de la mateixa li prega que's defensi.

A lo que respón entre altres coses en Chirigotas:

"El que se mete a deshacer entuertos ha de tener el alma bien templada. Y yo la tengo. ¡Adéu Anibal! Las calumnias, los insultos y las groserías resbalan por encima de ella como el agua por encima del cristal sin penetrar dentro".

Ja'ns ho pensavam aixó de que l'aigua sen veuria un feix si algún día li passava pel cap de ficarse't dintre'l cos.

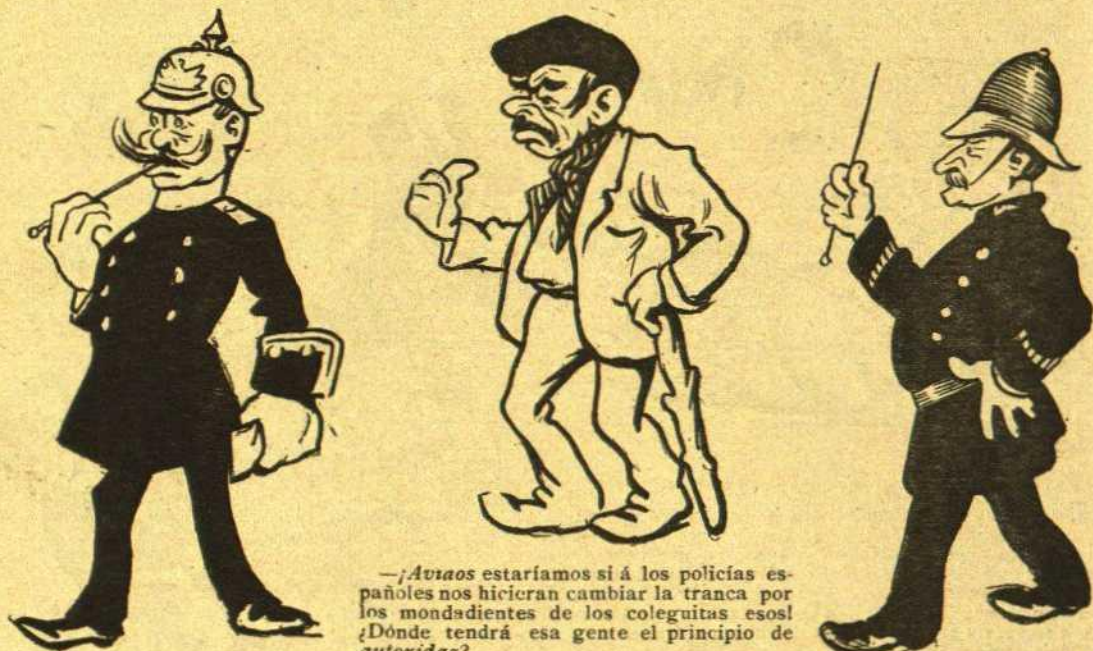
¡Consequencias de la falta de práctica!

Al ferse al Congrés el repartiment de butacas pera la funció de gala al Real, varen haverhi molts disgustos entre'ls diputats. Las butacas eran no més 50 y els diputats que volian anar a comedia d'arrós eran molts més.

Afortunadament va arribar un subjecte ab un plech, calmant l'aldarull.

—¡Para todos habrá, señores! — va dir el president.

LA POLICÍA EXTRANJERA A MADRID

Peró la gresca va tornar a reproduir-se al ser obert el plech, donchs no més contenia unas quantas entradas.

L'arrós estava indignat y no sabia com esbravar la seva indignació.

—No anant a comedia— dirán vostés.

Peró no tothom pensa igual. Y nosaltres creyém que's diputats que's queixavan tenen tota la rahó. Després de fer comedia tot l'any, bé es just que alguna vegada vagin a veure com els altres en fan.

No estranyariam que un dia d'aquestos sortís un soldat a *La Publicidad* dient que ha deixat de formar part de la Redacció el conegut *chirigotero* don Daniel Ortiz, per haver-se atrevit a posar en solfa *aquello tan sagrado*.

Figúrinse que en el número de dilluns darrer, en Doys prenent peu de las declaraciones pessimistas del diari den Quico Peris, que's planyia de que's negués el vot a una Pardo Bazán y's concedís al últim escombriare, deya que calia *empujar á las mujeres*, tot preguntant: ¿Perqué no ha de ser alcalde de Barcelona la *Loca de los teléfonos*? ¿Perqué no ha de ser bisbe la *Pagesa*? ¿Perqué no ha de ser membre de la junta de Bellas Arts la gitana *Leonor*?

Leonor... Leonor... No sabiam que fos gitana. ¡A menos de que no siga per allí de que qui va ab un Junoy al cap del any té'l mateix color que elll...

Com ja sabrán els nostres lectors, va calarse foch dintre'l port a un barco mercant carregat de sofre. Veient que no hi havia manera de apagarlo, va procedir-se a enfonsarlo a canonadas. Y diu el "Diario de Barcelona":

"Al efecto, poco antes de las cinco de esta mañana, una lancha del "Pelayo", armada con un cañón de tiro rápido, se ha colocado á poca distancia del casco del "Gravina", y le ha disparado once cañonazos, quedando alarmados los vecinos del Paseo de Colón. Ha habido necesidad de hacer once disparos porque algunos proyectiles al perforar la plancha del buque tropezaban con los baos sin lograr atravesarlo."

D'aprop, mercant y no s'hi tornava... ¡Ahora me lo explico todo!

Mossén Jascinto Verdaguer

Días enrra va ser traslatat l'eminent poeta Mossén Jascinto Verdaguer a la hermosa finca d'esbarjo que'l senyor Miralles posseeix a Vallvidrera, cedida galantment per l'esmentat senyor pera que l'il·lustre pacient se refassi de la grave malaltia que l'ha tingut en perill de mort.

Desitjém ab tota l'ànima que Mossén Cinto recobri del tot en la nova estada la seva preciosa salut.

MACOS Y MICOS

MACOS: *Un Montblanqui*; C. M.; E. C.; *Xinet*; *Vuité*; L. N. S.; R. P.

MICOS: F. M.; J. S.; *Xy Kot*; A. B.; R. T. R.; A. T.; F. A.; J. B. D.; *Aric*; P. M.; P. V.; *Nas de lloro*; P. V. C.; *Pelacanyas*; *Masini*; *Tu tu-ru-tut*; E. C.; *Xech de Llandá*; *Un nyebit*; *Un que no li agrada*; G. V. J.

K. *Cick*: Ab molt gust el complauriam si tinguéssim espay pera la secció que vosté's proposa. —*Xich Panxeta*: Com que's va ser impossible publicarlo el número anterior per excés d'original y ara ja resultaria estantís ens ho hem deixat correr. Lo d'aquesta setmana no va. —*Comarruga*: Mirarém de publicarlo si segueixen las circunstancias que motivan el seu article y tenim una esona pera desxifrar la seva lletra geroglífica. —*Manel*: Vosté versifica ab molt garbo, però l'assumpto de la poesia que's remet es conegudissim y un si es no es *llefiscós*; envihi alguna altra cosa. —Quedan cartas per contestar.

"LUSTRAL"

FABRICA D'AIGÜES CARBONICAS ESTERILISADAS

ab privilegis exclusius

preparadas ab gas carbonicoh químicament pur y perfectament rentat

Gaseosas superiors.-Casa fundada en 1836

F. Clará y C.^a en C.^{ta}

Successors de R. VILARDELL.-Passeig de Sant Joan, 171

Teléfono, 722.-BARCELONA

Néctars, Frutas variadas.—Soda watter

GRAN CLIXERÍA

Estereotipia, Galvanoplastia, Fotograbat y Grabat directe (Autotipia)

ANTÓN VIDAL MARTÍ

Carrer de Aribau, 17.-BARCELONA

MIQUEL HORTA

FABRICA DE LLIBRES RATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMTA

Se fan tota mena de treballs comercials a bona preus

Baixada de Cervantes, 3.- Prop del Bolsi

Magnífichs bustos del Doctor Robert, de 80 cms. d'alsada a 25 pessetas

Casa Especial en Fonógrafos y Gramofons

PLAQUES Y CILINDRES DE TOTA MENA

TALLER DE REPARACIONS

EL FONOGRAFO

Fernando VII, 49.-BARCELONA

BURELL & Co

CONSTRUCTORES NAVALS

Barcos de vela y vapor, remolcadores, llanxas de vapor y de salvament, gabarras, barcoscisternas, etc., etc.

ESPECIALITAT EN YACHTS

Reparacions, maquinaria y tota classe d'accessoris pera la marina.

TALLER DE VELÁM

LONAS INGLESAS Y DE FABRICACIÓ DE LA CASA

ASTILLERS: Can Tunis

BARCELONA:

OFICINAS: Escudellers, 82, pral.

ICU-CUT!

SETMANARI DE GRESCA AB NINOTS

SURT ELS DIJOUS

PREUS DE SUSCRIPCIO

Barcelona, un trimestre.	1'50 pessetas
A fora	2'00 —
Estranger.	2'50 franchs

Número corrent, 10 céntims. • Número endarrerit, 20 céntims.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Escudellers, 84. Baños.

Canalejas ves ab compte
que tu potsen l'infans massa

y si de cas es reventa
et farà caure d'espatlles.

